CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
VERICA TRSTENJAK
prezentate la 4 septembrie 2008 [1]

1. Prin recursul formulat, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading BV (denumită în continuare „Heuschen & Schrouff") solicită anularea Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță pronunțată la 30 noiembrie 2006 în cauza Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods/Comisia [2] (denumită în continuare „hotărârea atacată"), prin care Tribunalul a respins acțiunea în anulare a Deciziei REM 19/2002 a Comisiei din 17 iunie 2004, în care s-a constatat că remiterea taxelor la import cerută de Heuschen & Schrouff nu este justificată.

2. Acest recurs este conex cu o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de Hoge Raad der Nederlanden (Țările de Jos) în cadrul unui litigiu între Staatssecretaris van Financiën (secretarul de stat pentru finanțe), pe de o parte, și Heuschen & Schrouff, pe de altă parte, pentru recuperarea ulterioară a taxelor la import [3], a căror cerere de remitere face obiectul prezentului recurs.

I — Cadrul juridic

A — *Dispozițiile cu privire la clasificarea tarifară*

3. Nomenclatura combinată (denumită în continuare „NC"), introdusă prin anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun [4], are la bază Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor (denumit în continuare „SA"), care a fost elaborat de Consiliul de Cooperare Vamală, în prezent Organizația Mondială a Vămilor, și instituit prin Convenția internațională încheiată la Bruxelles la 14 iunie 1983, aprobată în numele Comunității prin Decizia 87/369/CEE a Consiliului din 7 aprilie 1987 [5]. NC preia pozițiile și subpozițiile de

1 — Limba originală: germana
2 — T-382/04.
3 — A se vedea în această privință Concluziile noastre prezentate la 4 septembrie 2008 în cauza Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading (C-375/07).
4 — JO L 256, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 4, p. 3.
5 — JO L 198, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 3, p. 199.

șase cifre ale SA, iar cifrele a șaptea și a opta formează subdiviziuni proprii [6].

4. Articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2658/87 abilitează Comisia Comunităților Europene, cu sprijinul unui comitet al reprezentanților statelor membre, să adopte normele pentru clasificarea mărfurilor în NC potrivit procedurii prevăzute la articolul 10 din Regulamentul nr. 2658/87.

5. Partea a II-a secțiunea IV capitolul 19 din anexa I la Regulamentul nr. 2658/87 cuprinde pozițiile NC pentru „preparate pe bază de cereale, de făină, de amidon, de fecule sau de lapte; produse de patiserie". [traducere neoficială]

6. Poziția 1901 din NC cuprinde „[e]xtracte de malț; preparate alimentare din făină, crupe, griș, amidon, fecule sau extracte de malț, care nu conțin cacao sau care conțin cacao într-o proporție de sub […]; preparate alimentare din produsele de la pozițiile 0401–0404 […] [7]" [traducere neoficială], printre care subpoziția 1901 90 99 din NC, care desemnează mărfuri sub denumirea „Altele".

7. Poziția 1905 din NC privește „Produse de brutărie, de patiserie și biscuiți, chiar cu adaos de cacao; ostii, cașete goale de tipul celor utilizate pentru medicamente, vafe cu capac, paste uscate din făină, din amidon sau din fecule în foi și produse similare: […]" [traducere neoficială] și conține, la subpoziția 1905 90 din NC „Altele", noua subpoziție 1905 90 20 din NC „Ostii, cașete goale pentru uz farmaceutic, vafe cu capac, pastă uscată din făină, din amidon sau din fecule în foi și produse similare". [traducere neoficială]

8. În câteva versiuni lingvistice ale poziției 1905 din NC, acestea sunt numite produse „uscate", uneori „paste uscate din făină" [8], însă nu în versiunea în limba olandeză [9]. În câteva versiuni, de exemplu, în versiunile în limbile engleză și slovenă, este utilizat în mod expres termenul „hârtie de orez" [10].

9. Potrivit punctului 1 din anexa la Regulamentul (CE) nr. 1196/97 al Comisiei din 27 iunie 1997 privind clasificarea anumitor

6 — A se vedea considerentele Regulamentului nr. 2658/87 (în special al treilea considerent), articolele 1 și 3 din acest regulament, precum și Hotărârea din 27 septembrie 2007, Medion (C-208/06 și C-209/06, Rep., p. I-7963, punctul 3).

7 — Pozițiile 0401–0404 din NC cuprind produse precum lapte, smântână din lapte, zer și produse obținute din aceste ingrediente.

8 — Situație aplicabilă, printre altele, în versiunea în limba germană („getrocknete Teigblätter aus Mehl oder Stärke"), în versiunea în limba franceză („pâtes séchées de farine, d'amidon ou de fécule en feuilles"), în versiunea în limba spaniolă („pastas secas de harina, almidón o fécula, en hojas") și în versiunea în limba portugheză („pastas secas de farinha, amido ou fécula").

9 — Versiunile în limba olandeză („dergelijke producten van meel of van zetmeel"), în limba daneză („lignende varer af mel eller stivelse") și în limba suedeză („liknande produkter") sunt redactate mai puțin complet la finalul enumerării – printr-o trimitere mai mult sau mai puțin detaliată la „produse similare" – decât alte versiuni, care, între denumirea „vafe cu capac" și aceea de „produse similare", mai prevăd noțiunile enumerate la următoarea notă de subsol.

10 — A se vedea „rice paper", în versiunea engleză, și „rižev papi", în versiunea slovenă.

mărfuri în Nomenclatura combinată [11] (acest regulament are drept temei articolul 9, menționat mai sus, din Regulamentul nr. 2658/87), produsele care corespund descrierii următoare trebuie să fie clasificate la subpoziția 1905 90 20 din NC:

„Preparat alimentar, pe bază de făină de orez, sare și apă, sub formă de foi sau rondele de diferite dimensiuni, uscate, translucide.

Aceste foi sau rondele, după înmuierea în apă pentru a le face flexibile, sunt în general utilizate pentru a înveli produsele denumite «rulouri de primăvară» și produsele similare.” [12].

10. În această privință, punctul 1 din anexa la Regulamentul nr. 1196/97 cuprinde următoarea explicație:

„Clasificarea este conformă cu regulile generale 1 și 6 de interpretare a Nomenclaturii combinate, precum și cu textul codurilor NC 1905, 1905 90 și 1905 90 20.”

B — *Remiterea taxelor la import pentru motive de echitate*

11. Articolul 239 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar [13] (denumit în continuare „Codul vamal”) prevede remiterea eventuală a taxelor la import sau a taxelor la export în situații speciale. Articolul 239 alineatul (1) a doua liniuță din Codul vamal prevede:

„Drepturile de import sau export se pot […] remite în […] situații […] care rezultă din circumstanțe care nu implică înșelăciune sau neglijență evidentă din partea persoanei interesate. […]”

11 — JO L 170, p. 13, Ediție specială, 02/vol. 10, p. 99.

12 — În versiunea în limba olandeză: „Voedselbereiding in de vorm van droge, doorschijnende vellen, met verschillende afmetingen, vervaardigd van rijstmeel, zout en water. De vellen worden, na weken in water om ze plooibaarte maken, meestal gebruikt om daarvan de «wikkels» voorloempia's en dergelijke te vervaardigen.”

13 — JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58.

II — Situația de fapt

12. Heuschen & Schrouff, un importator de produse și de ingrediente alimentare, importă de mulți ani hârtie de orez din Vietnam [14].

13. În anul 1996 și în anii următori, comisionarul în vamă mandatat de Heuschen & Schrouff a declarat hârtia de orez importată la subpoziția 1901 90 99 din NC în vederea punerii sale în liberă circulație. Prin scrisoarea din 21 martie 1996, autoritatea vamală olandeză a comunicat Heuschen & Schrouff că, în realitate, hârtia de orez trebuia să fie clasificată la subpoziția 1901 90 99 din NC.

14. La 27 iunie 1997, Comisia a adoptat Regulamentul nr. 1196/97 [15], care a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene* la 28 iunie 1997 și a intrat în vigoare la 19 iulie 1997.

15. După adoptarea acestui regulament, Heuschen & Schrouff a continuat să importe hârtie de orez din Vietnam la subpoziția 1901 90 99 din NC, clasificare ce a fost acceptată de autoritățile vamale olandeze pentru 29 de declarații, într-o perioadă de șase luni (după controlul documentelor și – într-un caz – după un control material). La 16 martie 1998, autoritățile vamale olandeze au semnalat că declarația trebuie efectuată la subpoziția 1905 90 20 din NC. Ulterior, în cursul aceleiași zile, aceleași autorități vamale au confirmat însă corectitudinea unei declarații efectuate prin utilizarea subpoziției 1901 90 99 din NC. Începând cu 17 martie 1998, Heuschen & Schrouff a utilizat pentru importul de hârtie de orez subpoziția 1905 90 20 din NC.

16. Prin scrisoarea din 22 noiembrie 2000, Heuschen & Schrouff a fost somată să plătească taxe vamale în valoare totală de 645 399,50 NLG (292 869,52 euro) pentru toate importurile de hârtie de orez efectuate în perioada 13 noiembrie 1997-31 decembrie 1998. Referindu-se la Regulamentul nr. 1196/97, autoritatea vamală a explicat că subpoziția 1901 90 99 din NC, indicată cu ocazia declarațiilor, este incorectă și, pentru acest motiv, este necesară o rectificare a înștiințărilor de plată respective.

17. În urma contestației introduse de Heuschen & Schrouff, somațiile de plată au fost menținute prin Decizia inspectorului din

14 — Cunoscută de asemenea sub denumirea „foi de orez” sau, în limba engleză, „rice paper”.

15 — A se vedea punctele 9 și 10 din prezentele concluzii.

9 martie 2001, cu excepția unei somații de plată a sumei de 13 650,30 NLG (6 194,24 euro), referitoare la declarația vamală din 16 martie 1998, care a fost anulată. După rectificare, suma care trebuia plătită a fost stabilită la 636 518,40 NLG (282 645,21 euro) pentru perioada 25 noiembrie 1997-2 februarie 1998.

18. La 13 septembrie 2002, Heuschen & Schrouff a sesizat autoritatea vamală națională cu o cerere de remitere a datoriei vamale respective, în conformitate cu articolul 239 alineatul (1) din Codul vamal. Această cerere a fost prezentată Comisiei la 19 septembrie 2002.

19. Comisia a respins cererea prin Decizia REM 19/2002 din 17 iunie 2004, pentru motivul că, deși exista o situație specială în sensul articolului 239 din Codul vamal, Heuschen & Schrouff a acționat cu o neglijență evidentă. În această privință, Comisia arată că, după publicarea Regulamentului nr. 1196/97, la 28 iunie 1997, clasificarea tarifară nu mai prezenta un caracter complex și lipsit de claritate. Potrivit Comisiei, la acel moment, Heuschen & Schrouff trebuia să își cunoască în mod cert situația, cel puțin prin solicitarea de informații.

20. La 23 septembrie 2004, Heuschen & Schrouff a introdus prezenta acțiune împotriva acestei decizii a Comisiei.

III — Procedura în fața Tribunalului de Primă Instanță și hotărârea atacată

21. Heuschen & Schrouff și-a întemeiat acțiunea pe trei motive:

— încălcarea articolului 239 din Codul vamal, aprecierea incorectă a faptelor și motivarea insuficientă;

— încălcarea principiului bunei administrări și a principiului egalității de tratament;

— încălcarea principiului proporționalității.

22. Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunea și a obligat recurenta la plata cheltuielilor de judecată.

23. În pasajele din hotărâre care prezintă interes în speță, Tribunalul arată că, din cauza erorii autorității vamale olandeze, s-a creat, într-adevăr, o situație specială în sensul articolului 239 din Codul vamal, dar Heuschen & Schrouff a acționat oricum cu o

neglijență evidentă. Potrivit Tribunalului, publicarea Regulamentului nr. 1196/97 a pus capăt situației existente anterior, care a fost poate complexă în ceea ce privește varianta în limba olandeză. În orice caz, din acest moment, au devenit evidente eventualele contradicții dintre declarațiile anterioare și Regulamentul nr. 1196/97. Ar fi fost necesar, în orice caz, să se solicite informații de la autoritatea vamală cu privire la aceste contradicții. Tribunalul adaugă că erorile comisionarului în vamă sunt imputabile Heuschen & Schrouff. În consecință, potrivit Tribunalului, Decizia REM 19/2002 a Comisiei este corectă, iar articolul 239 din Codul vamal nu a fost încălcat.

IV — Concluziile părților în procedura în fața Curții

24. Heuschen & Schrouff solicită:

— anularea Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță pronunțată la 30 noiembrie 2006 în cauza T-382/04;

— anularea Deciziei din 17 iunie 2004 a Comisiei Europene (REM 19/2002), prin care Comisia constată că, în speță, remiterea taxelor la import nu este justificată;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

25. Comisia solicită:

— respingerea recursului ca nefondat și

— obligarea Heuschen & Schrouff la plata cheltuielilor de judecată.

26. După terminarea procedurii scrise, la 22 mai 2008 s-a desfășurat o ședință la care au participat Heuschen & Schrouff, Comisia, guvernul olandez, guvernul elen și guvernul italian. Din această ședință nu au rezultat aspecte noi.

V — Cu privire la recurs

A — *Argumentele părților*

27. În recurs, Heuschen & Schrouff arată, în cadrul unui motiv unic, că Tribunalul a încălcat articolul 239 din Codul vamal [16]. În plus, recurenta susține că Tribunalul și-a motivat insuficient concluziile; în orice caz, motivarea hotărârii atacate nu poate susține concluziile la care a ajuns instanța.

28. Recurenta susține că nici până în prezent nu s-a stabilit cum se clasifică în mod corect hârtia de orez necoaptă. Potrivit acesteia, Tribunalul a pornit în mod greșit de la premisa că este definitivă clasificarea la poziția 1905 90 20 din NC. Heuschen & Schrouff contestă această clasificare, pe care o consideră eronată, și indică faptul că, în paralel, Hoge Raad der Nederlanden este sesizat cu problema clasificării corecte [17].

29. Recurenta susține că examinarea cerută de articolul 239 din Codul vamal, și anume prin aplicarea criteriilor privind natura erorii (respectiv, complexitatea dispoziției), experiența profesională a recurentei și gradul de diligență de care a dat dovadă aceasta, criterii care trebuie apreciate în mod cumulativ, trebuie să conducă la concluzia că remiterea trebuia efectuată.

30. În ceea ce privește criteriul complexității dispoziției, în opinia recurentei, trebuie observat că au fost săvârșite erori atât de către Comisie, cât și de către autoritatea vamală olandeză. În continuare, recurenta susține că prin Regulamentul nr. 1196/97, Comisia a adoptat o reglementare vădit incorectă și, în orice caz, ambiguă, care este contrară jurisprudenței Curții [18]. Acest regulament poate fi aplicabil cel mult pentru hârtia de orez coaptă, însă nu și pentru hârtia de orez necoaptă importată de Heuschen & Schrouff. În plus, textul poziției 1905 din NC în varianta în limba olandeză nu conține niciun indiciu cu privire la hârtia de orez, ceea ce creează confuzie. Autoritatea vamală olandeză a săvârșit de asemenea o eroare, deoarece, după publicarea Regulamentului nr. 1196/97, a acceptat și a confirmat, într-o perioadă de șase luni, alte 29 de declarații în care clasificarea s-a făcut la poziția 1901 din NC. Potrivit recurentei, având în vedere cele de mai sus, este vorba despre o reglementare complexă de clasificare, complexitate care, contrar opiniei Tribunalului, nu a fost înlăturată odată cu publicarea Regulamentului nr. 1196/97. Având în vedere Hotărârea Biegi Nahrungsmittel și Commonfood/Comisia [19], trebuie luată în considerare de asemenea perioada în care autoritățile au persistat în eroare. Potrivit recurentei,

16 — În partea de început a cererii introductive, Heuschen & Schrouff menționează concomitent o încălcare a articolelor 899-909 din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3). Întrucât însă nu se face referire concretă la aceste dispoziții privind procedura administrativă în care sunt luate deciziile în conformitate cu articolul 239 din Codul vamal, considerăm că este vorba despre un motiv unic de recurs, care privește, în esență, articolul 239 din Codul vamal.

17 — A se vedea punctul 2 din prezentele concluzii.

18 — Heuschen & Schrouff face trimitere în această privință la Hotărârea din 11 august 1995, Uelzena Milchwerke (C-12/94, Rec., p. I-2397).

19 — Hotărârea din 3 martie 2005 (C-499/03 P, Rec., p. I-1751, punctul 48).

contrar opiniei exprimate de Tribunal, trebuie avut în vedere așadar că, timp de alte șase luni, autoritățile olandeze nu au exprimat nicio îndoială, ci au aprobat clasificarea efectuată.

31. În ceea ce privește criteriul experienței profesionale, potrivit recurentei, trebuie observat că Tribunalul consideră în mod greșit că Heuschen & Schrouff dispune de o largă experiență profesională în domeniul importului și al exportului. Astfel, Tribunalul consideră în mod greșit că recurenta este un operator experimentat pe piață și, prin urmare, un expert în domeniul formalităților de import și de export. Însă recurenta nu se ocupă ea însăși de declarațiile vamale, ci folosește în acest scop serviciile specializate ale unor terți care acționează în numele său potrivit articolului 5 din Codul vamal. Actele acestora nu pot fi imputate societății Heuschen & Schrouff în contextul articolului 239 din Codul vamal. În plus, în speță, având în vedere complexitatea deosebită a reglementării, chiar în cazul unei experiențe profesionale considerabile, nu putea fi evitată clasificarea despre care se pretinde că ar fi eronată.

32. În ceea ce privește criteriul obligației de diligență, potrivit recurentei, în hotărârea atacată, Tribunalul impune cerințe disproporționate chiar și în cazul în care Heuschen & Schrouff ar fi un operator experimentat pe piață. Pe lângă aceasta, Tribunalul pune în mod greșit pe același plan societatea și reprezentanții direcți pe care aceasta i-a angajat. Potrivit Heuschen & Schrouff, nu se poate înțelege de ce aceasta ar fi trebuit să aibă îndoieli cu privire la clasificarea din NC efectuată anterior. Heuschen & Schrouff consideră că a avut suficiente indicii în sensul că poziția 1901 din NC este corectă, astfel cum a susținut deja în prezentarea criteriului complexității reglementării, în special indiciul că Regulamentul nr. 1196/97 nu are deloc în vedere hârtia de orez necoaptă pe care ea o importă. Prin urmare, faptul că recurenta nu a aplicat acest regulament nu are legătură, în opinia sa, cu faptul că nu a citit acest regulament, ci cu împrejurarea că acest regulament nu se aplică mărfurilor importate de aceasta și cu faptul că autoritatea vamală olandeză a confirmat acest lucru. De asemenea, trebuie să se țină seama de faptul că NC nu a fost modificată în anii 1996-1998 potrivit cuprinsului Regulamentului nr. 1196/97. În opinia recurentei, pentru aceste motive, situația din Hotărârea Covita [20], la care s-a referit Tribunalul, nu este comparabilă. În schimb, o încălcare a obligației de diligență trebuie să fie imputată autorității vamale olandeze, care, într-o perioadă de șase luni, a acceptat 29 de declarații, considerate în prezent eronate. Ulterior, au trecut doi ani și opt luni până când cererea de remitere a taxelor a fost luată în considerare. În opinia recurentei, aceste împrejurări trebuie avute în vedere la aprecierea unei posibile neglijențe din partea Heuschen & Schrouff, de proporții reduse și situată într-un trecut îndepărtat, care este lipsită de gravitate în raport cu neglijența gravă din partea autorității vamale olandeze. Acest lucru este confirmat și de așa-numitul document de lucru al autorității vamale olandeze din luna septembrie 2002, anterior

20 — Hotărârea din 26 noiembrie 1998 (C-370/96, Rec., p. I-7711).

ca Heuschen & Schrouff să depună la Comisie cererea de remitere a taxelor la import, anexat la recurs. În acest document, autoritatea vamală olandeză a considerat, referindu-se la Hotărârea Sommer [21], că, în împrejurările date, Heuschen & Schrouff putea avea încredere în corectitudinea acțiunilor autorității vamale.

33. Comisia arată, în primul rând, că recursul reia în mare parte argumentele prezentate deja în fața Tribunalului. Totuși, Comisia precizează că prin această observație nu intenționează să invoce o excepție de inadmisibilitate.

34. Comisia arată în continuare că argumentele Heuschen & Schrouff nu pot pune în discuție hotărârea Tribunalului. Potrivit Comisiei, există, într-adevăr, o situație specială în sensul articolului 239 din Codul vamal, deoarece, după publicarea Regulamentului nr. 1196/97, autoritatea vamală olandeză, în mod eronat, nu a obiectat față de declarațiile incorecte ale Heuschen & Schrouff. De asemenea, nu a existat înșelăciune. Comisia apreciază însă că nu este îndeplinită cealaltă condiție prevăzută la articolul 239 din Codul vamal, și anume inexistența neglijenței evidente din partea persoanelor interesate. În analiza care trebuie efectuată cu privire la cele trei criterii dezvoltate de jurisprudență (complexitatea dispozițiilor a căror nerespectare a generat datoria vamală, experiența profesională și diligența operatorului), este necesar să se ia în considerare exclusiv comportamentul operatorului economic respectiv. Potrivit Comisiei, contrar argumentelor Heuschen & Schrouff, comportamentul autorității vamale naționale este lipsit de relevanță în acest stadiu al analizei.

B — *Apreciere juridică*

35. În primul rând, trebuie observat că, în opinia noastră, pretinsa reluare a argumentelor invocată de Comisie nu necesită obiecții. Într-adevăr, un recurs care se limitează la a repeta sau la a reproduce textual motivele și argumentele care au fost prezentate în fața Tribunalului, inclusiv cele întemeiate pe elemente respinse expres de această instanță, nu îndeplinește cerințele de motivare ce rezultă din articolul 225 CE, din articolul 58 alineatul (1) din Statutul Curții de Justiție și din articolul 112 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură al Curții [22]. Totuși, atunci când, precum în speță, recurentul contestă interpretarea și aplicarea dreptului comunitar efectuate de Tribunal, problemele de drept examinate în primă instanță pot fi din nou invocate în recurs [23].

21 — Hotărârea din 19 octombrie 2000 (C-15/99, Rec., p. I-8989).

22 — Hotărârea din 6 martie 2003, Interporc/Comisia (C-41/00 P, Rec., p. I-2125, punctul 16).

23 — A se vedea printre altele Hotărârea din 13 iulie 2000, Salzgitter/Comisia (C-210/98 P, Rec., p. I-5843, punctul 43), și Interporc/Comisia (citată la nota de subsol 22, punctul 17).

36. În acest context, trebuie indicat că atât constatarea, cât și aprecierea situației de fapt efectuate de Tribunal nu pot face, în principiu, obiectul prezentei proceduri. Examinarea acestora este admisibilă numai în măsura în care privește controlul calificării juridice a faptelor și al consecințelor juridice pe care Tribunalul le-a dedus din acestea, în vederea negării existenței condițiilor de aplicare a articolului 239 alineatul (1) a doua liniuță din Codul vamal [24].

37. În continuare, trebuie să fie analizată problema ridicată de Heuschen & Schrouff privind corecta clasificare tarifară [25] a hârtiei de orez. Heuschen & Schrouff pare să considere că, în cazul în care clasificarea la subpoziția 1905 90 20 din NC, contestată de aceasta, ar fi incorectă, problema remiterii taxelor nu s-ar mai pune. În această privință, trebuie arătat, pe de o parte, că această problemă, astfel cum a observat și Comisia, nu face obiectul prezentei proceduri, ci al procedurii paralele cu care este sesizată instanța națională [26]. Pe de altă parte, trebuie observat că, într-adevăr, din punct de vedere logic, ar fi mai adecvat să se hotărască asupra problemei privind remiterea taxelor în discuție numai după clarificarea problemei evidenței contabile [27]. Totuși, până în prezent, jurisprudența nu a impus o astfel de succesiune logică a deciziilor [28].

38. În ceea ce privește problema remiterii taxelor la import (în speță, înscrise ulterior în evidența contabilă) pentru motive de echitate, articolul 239 alineatul (1) a doua liniuță din Codul vamal prevede că taxele la import se pot remite în astfel de situații speciale [29], care nu implică înșelăciune sau neglijență evidentă din partea persoanei interesate. Pentru a aprecia dacă există „neglijență evidentă" în sensul articolului 239 alineatul (1) a doua liniuță din Codul vamal, trebuie să se țină seama în special de complexitatea dispozițiilor a căror nerespectare a generat datoria

24 — Atunci când Tribunalul a constatat sau a apreciat faptele, Curtea este competentă, potrivit articolului 225 CE, să exercite controlul asupra calificării juridice a acestor fapte și a consecințelor juridice pe care Tribunalul le-a dedus din acestea (Hotărârea Biegi Nahrungsmittel și Commonfood/Comisia, citată la nota de subsol 19, punctul 41). A se vedea în acest sens Lenaerts, K., Arts, D., Maselis, I., *Procedural Law of the European Union*, ediția a II-a, Londra, 2006, p. 457, punctul 16-007). Astfel cum Curtea a hotărât în mai multe rânduri, în cazul acestei calificări este vorba, mai exact, despre o problemă de drept care poate fi supusă, ca atare, controlului Curții în cadrul unui recurs [a se vedea Hotărârea Biegi Nahrungsmittel și Commonfood/Comisia, citată la nota de subsol 19, punctul 41, Hotărârea din 19 octombrie 1995, Rendo și alții/Comisia (C-19/93 P, Rec., p. I-3319, punctul 26), și Hotărârea din 29 aprilie 2004, Parlamentul European/Ripa di Meana și alții (C-470/00 P, Rec., p. I-4167, punctul 41)].

25 — A se vedea punctul 28 din prezentele concluzii.

26 — În ceea ce privește răspunsul detaliat la problema clasificării tarifare a hârtiei de orez, facem trimitere la observațiile noastre prezentate în cauza C-375/07 (a se vedea punctul 2 din prezentele concluzii), din care rezultă că aceasta trebuie clasificată la subpoziția 1905 90 20 din NC.

27 — Din punct de vedere logic, numai un cuantum al taxelor deja evidențiat în contabilitate poate fi remis sau rambursat. Prin urmare, atât timp cât procedura înscrierii ulterioare în evidența contabilă nu a fost soluționată definitiv, nu este stabilit nici dacă există un cuantum al taxelor înscrise ulterior în evidența contabilă potrivit articolului 220 din Codul vamal, care să poată face obiectul unei remiteri sau al unei rambursări.

28 — Practica pe plan național pare să realizeze însă, în parte, ordinea succesiunii examinării cererilor, astfel încât, din motive de economie procedurală, problema remiterii este decisă numai după înscrierea în evidența contabilă (Alexander, „Vorbemerkungen zu Art. 220, 221", în Witte, *Zollkodex, Kommentar*, ediția a IV-a, 2006, punctul 2). Pentru viitor, Codul vamal „modernizat" în Regulamentul (CE) nr. 450/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2008 de stabilire a Codului vamal comunitar (Codul vamal modernizat) (JO 145, p. 1) aduce o modificare pozitivă care urmărește respectarea unei succesiuni logice în decizii prin faptul că articolul 84 alineatul (2) prevede că, în cazul în care se introduce o cale de atac împotriva notificării datoriei vamale, termenele în care trebuie depuse cererile de rambursare sau de remitere pentru motive de echitate sunt suspendate începând de la data la care s-a introdus calea de atac și pe durata procedurii respective.

29 — Această clauză generală de echitate permite să se aprecieze împrejurările speciale ale speței; a se vedea în această privință Berr/Trémeau, *„Le Droit douanier: Communautaire et national"*, ediția a VII-a, 2006, p. 241, precum și Huchatz, „Art. 239 – Erstattung oder Erlass in Sonderfällen", în Witte, op. cit, punctele 1 și 28.

vamală, precum și de experiența profesională și de diligența operatorului economic [30]. De la premisa acestor criterii a plecat, în mod corect, și Tribunalul în hotărârea atacată [31].

39. Tribunalul a constatat de asemenea că prezentul litigiu se rezumă la problema neglijenței evidente și, prin urmare, la aprecierea celor trei criterii. Toate părțile sunt de acord – ceea ce s-a reflectat de asemenea în decizia Comisiei – că există o situație specială în sensul articolului 239 din Codul vamal, deoarece autoritatea vamală olandeză, în mod eronat, nu a contestat declarațiile incorecte ale Heuschen & Schrouff. De asemenea, există unanimitate cu privire la faptul că nu a existat înșelăciune.

40. În ceea ce privește complexitatea reglementării, apreciem că Tribunalul a interpretat și a aplicat în mod corect dreptul comunitar.

În această privință, Tribunalul, care a admis că situația anterioară publicării Regulamentului nr. 1196/97 era complexă, a apreciat în mod corect, referindu-se la Hotărârea Hewlett Packard France [32], că situația trebuie considerată a fi clară după adoptarea acestui regulament. Contrar susținerilor Heuschen & Schrouff, apreciem că „perioada în care autoritățile au persistat în eroare" avută în vedere în Hotărârea Biegi Nahrungsmittel [33] nu reprezintă o împrejurare care să poată conduce la o altă apreciere. Situația despre care era vorba în cauza Biegi Nahrungsmittel și în care această perioadă putea, eventual, să joace un rol [34] nu este comparabilă cu prezenta cauză, deoarece, spre deosebire de cauza de atunci, prezenta cauză se caracterizează prin faptul că publicarea Regulamentului nr. 1196/97 a creat o situație clară. Împrejurarea că nu numai Heuschen & Schrouff, dar nici autoritățile vamale nu s-au informat prin consultarea Jurnalului Oficial nu poate juca niciun rol în asemenea circumstanțe. Chiar dacă autoritățile vamale nu s-au informat, această împrejurare nu poate scuti totuși persoanele interesate de orice eforturi proprii, deoarece, în general și în mod constant, aprecierea neglijenței din partea persoanei interesate se realizează prin luarea în considerare a planului subiectiv, și anume a propriului comportament al persoanei respective. În opinia noastră, comportamentul autorității vamale nu poate fi luat în considerare decât în cazuri excepționale.

30 — Hotărârea din 11 noiembrie 1999, Söhl & Söhlke (C-48/98, Rec., p. I-7877, punctele 56 și 60). A se vedea de asemenea Lyons, *EC Customs Law*, ediția a II-a, 2008, p. 489. A se vedea Concluziile noastre prezentate la 4 septembrie 2008 în cauza C-375/07, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading, citată anterior, cu privire la identitatea acestor criterii cu anumite criterii din articolul 220 alineatul (2) din Codul vamal, și jurisprudența citată.

31 — Punctul 44 din hotărârea atacată.

32 — Hotărârea din 1 aprilie 1993 (C-250/91, Rec., p. I-1819, punctul 28).

33 — Citată la nota de subsol 19, punctul 48.

34 — A se vedea în această privință punctul 55. Cu privire la contextul acestei hotărâri, Harings explică în „Nacherhebung von Einfuhrabgaben, Nichterkennbarkeit eines Irrtums der Zollbehörden", *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern* 2005, p. 230 și următoarele, și în special p. 321, că, anterior, autoritățile vamale au considerat adesea că o eroare nu este perceptibilă decât atunci când se întemeiază pe o practică administrativă îndelungată. Hotărârea Biegi Nahrungsmittel și Commonfood/Comisia s-a opus acestei practici. Harings arată, în plus, că o practică administrativă eronată nu poate fi decât un indiciu al caracterului neperceptibil al unei erori.

41. De asemenea, în ceea ce privește criteriul experienței profesionale, nu considerăm că există probleme în interpretarea și în aplicarea de către Tribunal a dreptului comunitar. Tribunalul a făcut trimitere în mod corect la criteriile dezvoltate în Hotărârea Söhl & Söhlke [35] [36]. De asemenea, Tribunalul a menționat cu claritate că persoana interesată însăși nu este neexperimentată și că, în plus, comportamentul comisionarului în vamă îi este imputabil [37]. În ceea ce privește aspectul experienței persoanelor interesate, Tribunalul a efectuat o apreciere a faptelor care poate fi atacată în procedura de recurs numai în condiții stricte, care nu sunt îndeplinite aici [38]. Referitor la aspectul imputării comportamentului comisionarului în vamă, trebuie remarcat faptul că, în jurisprudență, această imputare ar putea fi limitată numai atunci când mandatarul acționează în mod fraudulos, iar debitorul taxelor vamale este de asemenea afectat de această înșelăciune [39]. În ceea ce privește argumentul că, în speță, având în vedere complexitatea deosebită a reglementării, clasificarea pretins eronată nu a putut fi evitată, în pofida unei experiențe profesionale considerabile, trebuie precizat că acest lucru nu poate fi valabil decât pentru situația anterioară adoptării Regulamentului nr. 1196/97 și a fost examinat deja la un alt punct [40].

42. În sfârșit, în ceea ce privește criteriul diligenței operatorului economic, trebuie observat că, și în această privință, hotărârea atacată rezistă analizei. Tribunalul s-a referit în mod corect în special la Hotărârile Deutsche Fernsprecher [41], Covita [42] și Binder [43] și a arătat că, în cazuri precum cel în speță, cunoașterea publicării în Jurnalul Oficial trebuie prezumată și că numai lipsa versiunii lingvistice respective poate justifica o excepție [44]. Contrar argumentelor Heuschen & Schrouff, cerințele impuse nu sunt în niciun caz prea mari. Din momentul publicării Regulamentului nr. 1196/97, un debitor diligent [45] al taxelor vamale aflat în situația societății Heuschen & Schrouff ar fi luat cunoștință de acest regulament și ar fi lămurit în mod adecvat îndoielile care au rezultat în mod necesar în ceea ce privește clasificarea anterioară. În continuare, Tribunalul a analizat argumentul Heuschen & Schrouff potrivit căruia în acest stadiu trebuie să se ia în considerare comportamentul autorității vamale olandeze, în special lipsa de diligență a acesteia. Acest argument a fost respins în mod corect de către Tribunal. În această privință trebuie amintit că, astfel cum a observat deja Comisia, în acest stadiu al analizei, comportamentul autorităților vamale este lipsit de relevanță. Heuschen & Schrouff solicită de fapt ca eroarea autorității vamale olandeze, care în speță a existat în mod incontestabil și a fost recunoscută atât de Comisie în decizia sa, cât și de Tribunal în hotărârea atacată, să fie luată în considerare de două ori: pe de o parte, pe planul „situației

35 — Citată la nota de subsol 30.

36 — A se vedea punctul 59 din hotărârea atacată.

37 — A se vedea punctele 65 și 66 din hotărârea atacată, precum și analiza efectuată în continuare până la punctul 70.

38 — În principiu, potrivit articolului 225 alineatul (1) CE și articolului 58 primul paragraf din Statutul Curții, recursul introdus la Curtea de Justiție este limitat la chestiuni de drept. O nouă apreciere a faptelor este în principiu exclusă. Curtea nu poate examina chestiuni de fapt decât într-o foarte mică măsură, în special cu privire la denaturarea mijloacelor de probă.

39 — A se vedea în acest sens Hotărârea din 7 septembrie 1999, De Haan (C-61/98, Rec., p. I-5003, punctul 53).

40 — A se vedea punctul 40 din prezentele concluzii.

41 — Hotărârea din 26 iunie 1990 (C-64/89, Rec., p. I-2535).

42 — Citată la nota de subsol 20.

43 — Hotărârea din 12 iulie 1989 (161/88, Rec., p. 2415).

44 — A se vedea punctul 75 și următoarele din hotărârea atacată.

45 — Harings, op. cit. (citat la nota de subsol 34 din prezentele concluzii), p. 231, concluzionează din jurisprudența Curții că, în această privință, referința este „importatorul informat". Prin aceasta se înțelege un operator economic diligent care citește cu atenție Jurnalul Oficial. Un element de referință inadecvat este, în schimb, operatorul economic care dispune de cunoștințele unui expert în drept vamal, așadar cunoaște foarte bine toate dispozițiile legale din acest domeniu și interacțiunile acestora. Pentru o critică a acestei opinii, a se vedea Berr, „Droit douanier", *La semaine juridique – Édition entreprise*, 1990, II 15876, p. 589 și următoarele, și în special p. 592.

speciale” și, pe de altă parte, pe planul „neglijenței din partea debitorului taxelor vamale”. Pe acest ultim plan, nu poate fi vorba însă decât despre propriul comportament al debitorului, întrucât comportamentul autorității vamale a fost apreciat deja pe planul „situației speciale”.

43. Având în vedere cele prezentate mai sus, considerăm că Tribunalul a constatat și a apreciat în mod corect, cu o motivare suficientă, că Heuschen & Schrouff a acționat cu neglijență în sensul articolului 239 alineatul (1) a doua liniuță din Codul vamal.

44. În consecință, recursul trebuie respins ca nefondat.

VI — Cheltuielile de judecată

45. Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Heuschen & Schrouff a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Comisiei.

VII — Concluzie

46. În temeiul acestor considerații, propunem Curții să dispună:

— respingerea recursului;

— obligarea Heuschen & Schrouff la plata cheltuielilor de judecată.